

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semanaario Lithuano Independente

PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvoje ir kitur 25000Atskiras numeris — 300 reisu
S. PAULO, Rua da Moóca, 424

LIETUVIŲ AIDAS

BRAZILIJOS

JOURNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semanaario Lithuano Independente

Leidžia ir Redaguoja

A. OUTKUS

Redakcijos ir Administracijos adresas
S. PAULO R. da Moóca, 424

7-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1936 m. Rugpiūčio—Agošto d. 8

Nr. 32 (319)

Ispanijos karas gali skaudžiai atsiliepti Europai

Oru susisiekimas S. Paulo — Rio

Šią savaitę tapo įsteigtas oru susisiekimas tarp didžiųjų Brazilijos miestų — S. Paulo — Rio de Janeiro. Oro linija atidarė vyriausybės atstovai. Tarp šių miestų kelionė trunka 90 minučių. Kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienius, orlaiviai išlėks iš abiejų miestų po du sykius. Iš S. Paulo dabar bus galima nuvažiuoti per dieną į Rio kelis sykius. Tuo tarpu traukiniu šita kelionė trukdavo 12 val.

Ištremti iš Brazilijos

Šiomis dienomis tapo ištremti iš Brazilijos kaip pavojaingi visuomenės tvarkai asmenys — 3 portugalai, 1 rusas, 1 perujietis, 1 ispanas, 1 argentinietis ir du italai.

Zoologijos kongresas Brazilijoje

Brazilijos gamtos mokslų akademija pranešė tarptautiniam Zoologijos komitetui, kad tarptautinis zoologijos kongresas bus suauktas Brazilijoje, Rio de Janeiro mieste 1939 m.

Birutė Varnaitė vėl bus teisiamą

Tarp daugelio kitų, Santos mieste bus teisiamas ir lietuviškas Birutė Varnaitė už priešvalstybinį veikimą. Varnaitė užpėnai jau buvo nuteista ištremti iš Brazilijos.

60,000 abisinių marsuoja ant italų

Vienas abisinių karo vadas Imru suorganizavo didelę abisinių kariuomenę iš 60,000 žmonių ir jau žygiuoja pulti italus. Pirmas miestas, kurį abisiniai puls, yra Amhara.

Nedarbas Anglijoje

Iš Londono pranešama, kad Anglijoje bedarbių skaičius sumažėjo ir turi tendenciją mažėti daugiau. Anglijoje bedarbių yra virš pusantro milijono. Amerikos J. V., kaip pranešama, bedarbių siekia virš 11 milijonų. Tuo tarpu Brazilija bedarbių neturi, čia net trūkumas darbininkų.

Dancige bus plebiscitas

Pranešimai iš Europos sako, kad Dancige vokiškas seimelis daro pasiruošimus praveisti plebiscitą ir tokiu būdu Dancigą prijungti prie Vokietijos. Galima tikėtis, kad tokia pati istorija gali įvykti ir su Klaipėdos kraštu.

Fabrikantas šoko nuo laivo jūron ir prigėrė

Laivu «Conte Biancamano» iš Rio išplaukė rugp. 15 d. vienas S. Paulo fabrikantas, italas Fernando Maggi. Boplaukiant laivu į Santos, fabrikantas šoko jūron ir prapuolė. Santos uoste buvo atėję sutikti jo motina ir kiti šeimos nariai, bet jis jau buvo Atlanto vandeny.

Mobilizuoja kariuomenę

Vokietijoje šaukiami karo tarnybon visi jaunuoliai, gimę 1914-1915 metais. Vadinasi tie, kurie nematė baisiosios 14-tų metų audros.

Kas sudaro Lietuvos «seima»?

Graikijoje paskelbta karo diktatūra

I Ispanija suziuro Europa. Čia glūdi karo pavojus

Jau 3 savaitės, kaip Ispanijoje liejasi žmonių kraujas, kaip broliai žudosi, naikina brangiausius šalies turtus, stūmia kraštą į skurdą ir vargą ir neša didelį pavojų visai Europai. Kas yra šios tragedijos kaltininkai? Kas atsakys už praliėtą žmonių kraują, kas atlygins sunaikintus nuostolius? Šiuo tragišku Ispanijos įvykiu susirūpino ir kitos valstybės. Ypačiai Francija deda pastangas, kad atitrauktų kitas valstybes, kurios šią ugnį kursto. Francija šiuo reikalu tariasi su Anglija, Italija ir Vokietija. Pastarosios dvi labai nori atitraukti savo rankų nuo Ispanijos, mat, jos nori, kad Ispanijoje laimėtų sukilėliai.

Francija numatydamas, kad Ispanijos konfliktas, kuris yra palaikomas iš užsienio, gali skaudžiai atsiliepti Europoj ir išsaukti karą. Todėl ji kviečia kitas valstybes sudaryti sutartį ir nesikišti į Ispanijos reikalus, neduoti nei vienai, nei kitai pusei jokios paramos, nes vienos valstybės įsikišimas Ispanijon, išsaus dar skaudesnę katastrofą. Kaip valstybės susitar. nežinia. Jei kalbėti apie sukilimą kas laimi, labai sunku. Visos beveik žinios paduodamos palankioje sukilėliams, kurios sako, kad sukilėliai laimi visuose frontuose ir jiems belieka paimti tik Madridas. O kaip ištikrųjų ten yra, žino jie patys.

Dvarininku ir Smetonos pasaumdėliu «seimas»

Smetonos «seimo» rinkimai praėjo seniai, bet tik dabar sužinome, kas sudarys tą «seimą». Tas «seimas» turės 49 atstovus, kurie pagal profesijas skirstosi sekančiai: ūkininkai, valdininkai, agronomai ir keli kiti. Kas gi tie ūkininkai? Ogi visi dvarininkai, kurie turi po 100 ar po kelias dešimtis ha žemės. Nors jie skaitosi ūkininkai, bet jie žemės nedirba, o prie to dar turi valdiškas tarnybas. Tai vė koks ūkininkų blokas. Valdininkai — tai visi Smetonos bernai, ministrai, visokie direktoriai ir k. Kaip pavyzdį, pafmkime Kauno apygardos atstovus: Kauno burmistras, finansų vice-ministras, Kauno apskr.

tarybos pirmininkas, departamento direktorius, dvarininkas ir veter. gydytojas. Tai Kauno apskr. 6 atstovai. Nei vieno darbininko, nei vieno visuomenės veikėjo. Visi smetoniško raugo frakutu ir šilkinuotai ponai. O iš provincijų atstovais išrinkti visi dvarininkai, apskričių viršininkai, žvalgybininkai ir pralotai. Nei vieno valstiečio, nei vieno darbininko «seiman nepateko. Tik Klaipėdos kraštas, kur Smetonos diktatūra neįsigalėjusi, darbininkai pravedė vieną savo atstovą. Taigi Smetonos «seime» bus tik vienas darbininkas iš Klaipėdos krašto ir tai ne lietuvis, o vokietis.

Graikijoje tapo išvaikytas parlamentas

Europa tai visokių neramumų katilas. Ispanijoje sukilimas. Bendras Europos judėjimas prieš kitas valstybes. Vėliausios žinios iš Graikijos atėjo, kurios sako, kad ir ten ekstremistai jau buvo pasiruošę sudurti monarchinei Graikijos valdžiai. Bet budri karaliaus Jurgio II vyriausybės galva, generolas Mataxas, laiku apsižiūrėjo ir sukilimą likvidavo. Generolas Mataxas yra ministras pirmininkas, sužinojęs, kad ekstremistai

jau ruošia pirtį, išvaikė parlamentą paskelbė karo stovį, o pats pasiskelbė šalies diktatorium. Bet iš kitos pusės atrodo, kad ten ne sukilimas buvo ruošiamas, o tik darbininkai buvo paskelbę generalinį streiką. Ir dėl šio streiko Graikija susilaukė diktatūros. Šandieną, mat, diktatūros labai madoj ir geriausiai progai pasitaikius, išlenda koks kariškis ir pasiskelbia diktatorium «ginti kraštą nuo pavojaus».

Pasikorė lietuvis

Rugpiūčio 3 d. S. Paulo mieste, rua Padre Raposo, 6, pasikorė lietuvis Jonas Kujavas, apie 35 metų amž. Savižudystės priežastis nežinoma, bet spėjama, kad nesantaika tarp šeimos. Velionis paliko žmoną ir 5 mažamečius vaikus.

Lietuvos karininkai veikia

Prieš Smetoną nepasitenkinimas didėja ne tik darbininkų ir ūkininkų

tarpe, bet ir karininkai pradeda veikti prieš Smetoną.

Ispanijos sukilėliai gal laimės

Ispanijos sukilėlių vėnai praneša, kad jų pozicijos kovoje su vyriausybe labai geros ir kad jų jėgos iš visų pusių žygiuoja prie Madrido. Iš tų pranešimų atrodo, kad sukilimas greitai baigsis sukilėlių naudai.

Susprogdino bažnyčią

Ispanijos valdžios orlaiviai, bombarduodami sukilėlius Saragaça mieste bombomis sudaužė didelę bažnyčią. Be to, sukilėlių pranešimai sako, kad įvairiose Ispanijos vietose, kur laikosi vyriausybė, organizuojami sovietai ir visur plėvėsuoja raudonos vėlavos.

Ispanijoje bus karo diktatūra

Laimėjus sukilimą, Ispanijos sukilėliai paskelbs karo diktatūrą. Be to, sukilėliai sako, kad jie režimo nekeis, paliks respubliką, tik išvalys kraštą nuo raudonojo pavojaus.

Francūzijos savanoriai Ispanijon

Francijoje pradėjo rašytis savanoriais francūzų, kurie eis Ispanijos vyriausybės, kariaujančios su sukilėliais, pagelbon kaip gydytojai ir sužaištųjų slaugytojai. Sukilėliai praneša, kad Francija ir orlaivius siunčia Ispanijos vyriausybei.

Lietuvoje buvo didelė audra

Liepos 4 d. per šaurės Lietuvą, šiaulių apskr. perėjo baisi audra ir sugriovė 15 kaimų, sunaikino pasėlius. Išvertė triobas, išlaužė medžius. Audra ėjo per Padubysio, Šiaulių, Meškucijų ir Joniškio valsčius. Daugiausia nukentėjo joniškėčiai, kurių dėtus tapo visai sunaikintas.

Karas Kinijoje

Iš Kinijos pranešama, kad iš miesto Weichaw visi svetimsaliai išbėgo dėl šioje apylinkėje vykstančių didelių mūšių. Pilietinis karas Kinijoje labai plečiasi.

Brazilijos Lietuvių Aero Klūbo narių žinia

Šiuo pranešama, kad š/m rugpiūčio mėn. 16 d. 3 y. p. p. Mokoje, Dr. V. Kudirkos mokykloje atidaromos reguliarios iš aviacijos srities paskaitos.

Nariams, kurie vėliau norės išmokti sklandyti, šių paskaitų lankymas būtinas.

B.L.A.K. Valdyba.

Grūdo valdybos posėdis

Rugpiūčio 9 d. (sekmadienį) 2 y. p. p. Grūdo valdyba daro savo posėdį, rua da Moóca, 424. Vsi valdybos nariai būtinai dalyvauja.

Pirmininkas.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

Atsiimkite savo laiškus

P. Gudaitis, S. Petrauskas, A. Briedis, J. Viocis, J. Klimaitis, P. Jočys, P. Vildzius, R. Hausmann, B. Mačiulis, S. Banys, Dois Milreis, A. Mekūnas, K. Ausniskas, J. Lekavičius, J. Stankūnavičius, D. Andriūška, A. Audickui grįžes, F. Tankevičius, M. Milkiutė, N. Ragaišis, J. Atkočius, V. Bartkus, E. Miškinis, J. Pumputis.

Apžvalga

LIETUVA PAVOJUJ!

Buvusieji Lietuvos prezidentai Dr. K. Grinius ir Al. Stulginskis vėl įteikė Smetonai abiejų pasirašytą pareiškimą, kuriame buvusieji prezidentai išdėsto visas negeroves Lietuvai padarytas tautininkų vyriausybės ir nurodo, kad visų blogybių kaltininkai kaip ūkininkų neramumai, jų sąduymai, slaptų atsisaukimų platinimas, tai idava tautininkų vyriausybės. Be to, Grinius ir Stulginskis primena Smetonai, kad jis nežaistų lietuvių tauta ir sunkiai jos iškovota nepriklausomybė. Nes vykstanti Lietuvos neramumai gali pradžudinti Lietuvą. Dėl to jie ir pataria Smetonai, kad jis ne savo klijos žmonių žiūrėtų, bet visos lietuvių tautos. Buv. Lietuvos prezidentai smetoninius seimo rinkimus irgi pasmerke, nes tai yra pasityčiojimas iš lietuvių tautos, mindžiojimas Lietuvos Konstitucijos ir pataria jam susaukti tikrą Lietuvos atstovybę, pagal konstituciją.

Šitas pareiškimas talpinamas šiame Aido numery. Kitą savaitę idėsime Lietuvos karininkų atsisaukimą į lietuvių tautą Kaip Smetona į tuos pareiškimus pažūrės, nežinia.

DOMUS EPIZODAS IŠ ISPANIJOS SUKILIMO

Kuomet tapo nužudytas Ispanijos monarchistų vadas, atsišatydino Ispanijos vyriausybė. Tas buvo prieš pat sukilimą. Naują vyriausybę sudaryti buvo pavesta Martinez Barrio. Tas pasirinkdamas sau ministerius, karo ministeriu pasirinko generolą Mola, kuris tuo laiku buvo Pamplona gubernatorium. Martinez Barrio Molai telefonuoja, kad jis paskyrė jį Ispanijos karo ministeriu naujajame kabinate. O generolas Mola gavęs tokią telefoninę iš Madrido, ministerių pirmininkui atsakė: «Labai esu dėkingas, pone prezidente, kad mane paskyrėte karo ministeriu, bet man skirtos ministerijos negaliu užimti, nes šiuo momentu jau suorganizavau sukilimą prieš Ispanijos valdžią.»

Ir ant rytojaus generolas Mola paskelbė Madrido vyriausybei karą ir yra vyriausiu Ispanijos sukilėlių vadu.

«ŠVIESA» DŽIAUGIASI

Kun. Sugintas savo «Šviesoje» džiaugiasi, kad Ispanijos žmonės žudosi ir bara «vieną lietuvišką laikraštį», kam tas «negerbia» ten vykstančių skerdynių.

«Šviesa» kaip katalikų laikraštis, neprivalėtų džiaugtis iš tokių baisių skerdynių, tegul jos ir prieš komunizmą vykdomos. Tur būt, ir kun. Sugintas suprantą, kad Ispanijos fašistai paskelbė «karą komunistams» savo ginklais neišžudys tiek komunistų, kiek nekaltų žmonių ten įsklos, kurie nieko bendro neturi nei su komunistais, nei su fašistais?

Tai ar galima užgirti tokias priemones kovai dėl valdžios, jei yra kitos žmoniškesnės? Bet kun. Sugintas «Šviesoje», vietoj skelbti taika, artimo meilę ir remybę, džiaugiasi, kad ten kovojamas komunizmas ginklu ir duoda «garo» vienam laikraščiui, kad ans negarbina vykstančio pilietinio karo Ispanijoje.

Be to, Sugintas netikrą, kad Ispanijos vyriausybė iki sukilimo buvo tokių žmonių rankose, kaip Lietuvos v. liaudininkai. Gaila, kad žmonės yra tokie žlibi, Ispanijos rinkimų rezultatai buvo tokie: pirma vieta Azania partija, kuris yra respublikos prezidentu, antra — katalikų partija. Azania partija kaip stipriausia ir sudarė vyriausybę. O prieš pat sukilimą vyriausybėn buvo pakviesti ir fašistai, bet jie vyriausybėn nėjo, o paskelbė karą.

Bv. Przeidentu pareiškinas Smetonai

Tautininkų despotizmas iššaukė kruviną kovą

1935 m. spalio mėn. 13 d. mes, žemiau pasirašusieji, su buv. Ministeriais Pirmininkais reiškiame Tamstai, p. Prezidente didelio susirūpinimo skaudžiais mūsų gyvenimo faktais, nurodome reikalą gražinti mūsų kraštui normalią tvarką sudarant Valstybės Konstitucijoje numatytą Tautos Atstovybę.

Apibudinta viršminėtame mūsų rašte krašto padėtis nei kiek nepašalė. Ekonominėi kryžei visu smarkumu palietus žemės ūkį, ūkininkams nebepajėgiant atsisteisti su skolomis ir mokesčiais, einam prie tolimesnio bruzdėjimo ir neramumų. Užtuot pradėjus gydyti praaidėjusią ligą ekonominėmis reformomis, imtasi griežtų administracijos priemonių kilusiems ūkininkų neramumams malšinti. Tokiu būdu prasidėjo Nepriklausomaj Lietuvos arši kruvina kova lietuvių prieš lietuvi. Tai pažeidžia mūsų jau-

nos valstybės prestižą užsieniuose, tai trukdo normalų šalies ekonominio bei kultūrinio darbo sėkmingą vystymąsi.

Tokia padėtis gimdo slaptas organizacijas ir kelia valstybei pevojų.

Pastaruoju draugijų ir organizacijų įstatymu draugijų gyvenimas pastatytas į nebepakenčiamą bukį. Jų likimas priklauso administracijos organų nuožiūrai. Visos politinės organizacijos, išskyrus Tautininkų Sąjungą, ar sustabdytos, ar visai uždarytos. Joks viešas politinis piliečio veikimas ar susibūrimas, išskyrus tautininkų, pasidarė nebeįmanomas. Tai kaip tik sudaro dirvą geriausią slaptoms, tikrai antivalstybinėms organizacijoms kurtis ir plėtotis, statant mūsų valstybę į nenumatytus pavojus.

(Bus daugiau)

ZODŽIAI IR DARBAS

Šio laikraščio redakcija leido man išreikšti kelntą minčių savo skiltyse apie kolonijos ekonominį bendradarbiavimą, tikiuosi, kad ir šie mano žodžiai pasieks mūsų tautičius, ypač tuos, kurie stovi kolonijos priešaky ir nori vairuoti visam mūsų gyvenimui.

Kalbėti, žinoma, galima daug apie ką ir gražiai pakalbėti bei parašyti. Bet jei tie žodžiai lieka vėjo pamušalu dengti, tad jokios naudos iš jų žodžių nėra.

Būdamas paprastu kolonijos gyvenimo stebėtoju, bet tikru lietuviu, mylinčiu viską, kas yra sava, lietuviška, tai ir noriu atkreipti dėmesį tu, kurie savo kalbomis ir gražiais žodžiais tik erzina mus išėivius, bet neparodo nuosirdaus darbo, kuriuo galima būtų džiaugtis, gerėtis ir net kitam pasigirti.

Būkime atviri, kalbėkime nuosirdžiai ir prisipažinkime, kad nešiojame mes savyje labai daug asmeniškų ambicijų, kuri, tiesiog, glušyte glušina lietuviškumą, nuosirdumą, gailestingumą ir visa tai, kas mums turėtų būti artima, brangu, Ambicija mums užmuša kilnius siekimus, griaua tai, kas per didelį vargą sukurtą atsiekta.

Mes mokame gražiais žodžiais svaidyti, bet tų žodžių nemokame derinti su mūsų išėivijos gyvenimo kūryba. Stovj kolonijos priešaky ir norj pasirodyti «dideliai lietuviams», šaukia: «būkime visame kame lietuviams!»

Mes ir esame lietuviams, o ne čigonai, tik mes, gerbiamieji, savo darbais palaužiame lietuviškumą. Mes per daug išdidžiai žiūrime į koloniją. Iš-

to kyla neapykanta, ūgdomas kerštas. Nėra mums pagarbos kitiems. Kolonijos vada! save laiko neklaidingais savo darbuose, o visa kolonija laikoma nasamoningu padaru, kuri turi klausyti tik «neklaidingųjų». O iš to ir gimsta įvairūs nesupratimai, svarbiausios mūsų gyvenimo problemos nustūmiamos į paskutinę vietą, prideda vadų trynimasis su kolonija, glušinamas lietuviškumas, griauamas mūsų kultūrinis, ekonominis ir švietimo darbas. Žodžiu, pagrindiniai mūsų gyvenimo uždaviniai ir darbai matuojami siauru asmeniškumu.

Jei mokame gražiai kalbėti, tad ir derinkime savo žodžius su darbu. Dėl smulkmenų nekelkime aliarmo, bet rūpinkimes bendru kolonijos geriu. Išmeskime iš savės tuščią ambiciją. Visose srityse derinkime darbą su kolonijos nuomone, neieškime mūsų pilkųjų emigrantų balso. Būkime visi nuolaidūs ir laikykimes kolonijos interesus, o ne asmenišką garbės.

Juk visi mūsųose įsigyvenę blogumai, yra padaras didelio užsispyrimo kaip iš vienos, taip iš kitos pusės. Mokyklų nesupratimas ir kitos negerovės atsirado dėl to, kad per daug nešiojame savyje užsispyrimo, paneigiame kolonijos balsą, nepripažįstame kompromiso.

Visumos balsas yra svarus ir norint, kad kolonija klestėtų, reikia taikintis prie visumos, kitaip, darbas naudos neatneš. Taigi savo žodžius remkime darbu suderintu su kolonijos visuomone. O tada turėsime gražių vaisių.

VÉTRA.

IMIGRACIJA iš EUROPOS IR kitių krastų

Turim leidimą įvežti Brazilijon gimines ir žemdirbius su užstatu ir be užstatu. Patarnavimas skubus ir sąžiningas. Mokėstis

MENESINIAM IŠSIMOKEJIMUI

Laivakortės iš visų pasaulio uostų specialiomis kelionės sąlygomis.

Soc. Paulista de Imigração e Colonização

Rua 3 de Dezembro, 48 — 3° aukš. salės 11 ir 12 — S. Paulo

Gimtąjį kraštą prisimimus

Agr. Br. Laukėas

(Tąsa iš 31 nr.)

O jei ir nori įkalbėti ir gal su-tiktų imti antstolis netoli. Taip kelių metų darbas ir išmesti izdo tūkstan-čiai niekais nuėjo. Vėliau paaiškėjo, kad Kauno ponai apsisapnavę ar kitu būdu be sveikatos tikrinimo «suzinoję», kad siūloma veislei medžiaga esanti apkrėsta «tuberkuliozu». Protestuojame, siūlome pasiūsta vetr. gydytoją sveikatai patikrinti, bet atsakymo vietoj «ale ką ten». Taip ponų pravadryių išvirta košė tenka mums suvalgyti. Tas nelabai sunku, nes skelbiame, kad dar nėra visai geri, reikia ilgiau kontroliuoti ir tt., o atsakymas paprastas: «ar žemaituks tur geresnius guvulius?»

Taip iš lėto mūsų biūliūliai krypta vokiečių pusėn. Bet surengiame parodą, kurioje įpremiuojame nemažą gyvulių skaičių ir už virš 10,000 litų sulaikome 100 liet. nuo pabėgimo laikinai. Žodžiu, užmokame apie 100 litų kiekvienam ūkininkui vidutiniai, kad jis bent, kol spės iš parodos grįžti, pabūtų mūsų organizacijos nariu...

Po parodos keletas rimtesnių ūkininkų norėdami pagerinti savo gyvulių veislę, nuvyko į Karaliaučiaus murgę ir ten nusipirko už 8,000 litų puikų veislinį bulių. Mes gi žinodami, kad sulyg įstatymais veislingą medžiagą galima įvežti iš užsienio be maito, paskubiname tai užtikrinti, bet pasirodo Pagėgiuose maitinės valdininkai ar tai paragrafais buvo «pametę» ar nemiegoję atlupo apie 300 litų maito. Faktas įvykęs, o rusai sako kad po muštynių nereikia rankomis švaistyti, todėl ir vėi «valgome košę».

Apsvilus su seniais, įsakyta griebtis jaunikių. Todėl organizuojame «jaunųjų ūkininkų ratelius». Žmonės darbūs, todėl vaikų nestoka... Rateliai auga kaip grybai ir pinigai, nors mažomis sumomis, plaukia be paliovos. Bet kas toliau? Keletas bandymų, tiesa, nevykusių ir... politika, nes vaikams viskas greit atsibosta. Pravadryškoj Lietuvoj «jaunasis ūkij ninkas» yra pareinamoji stadija jaunalietuvių, čia gi į «lietuvininkus» bet atsiranda juokdarių, kurie mūsų auklėtinius baugina, esą, norime juos žemaičiai su klumpėmis ir naginėmis padaryti Matos, kad to negana, todėl subūdija keletas agronomų s-gos narių norėdami savo patriotizmą atvaizduoti ir karjerą sudaryti, visuotinam suvažiavime pasiūlo pirkti Kl. kr. dvarą ir įsteigti žemės ūkio mokyklą. Bet... tokia jau čia yra. Prieš Klaipėdos «atvadavimą» ir «kultūrinimą» nieko nepasisako, nes kiekvienas saugoja duoną. Ilgai netrukus, važiuojame su Agronomų S-gos V-bos nariu numatytą dvarą apžiūrėti, nors žinau, kad tai bus nauja našta ir pinigų mėtymas. Paimamas Jakų dvaras, įsteigiama mokykla, kur ir man tenka mokytojauti bet... nėra mokinių. «Zvejojame» iš visur, bet vargais negalais pavyksta tuziną sugraibyti. Visiems duodamos stipendijos, žadamas gražus rytojūs ir tt., kad tik sėdėtų ir klausytų, o mokiniai gi, vienas išėina ūkininkauti, kitas vesti, trečias suseraga, ketvirtas patriotiškos organizacijos prislėmęs subūdeta ir miršta ir taip vos nevos su puse išsilaikoma iki galui. Mokyklą baigę mažai, bet užtai dvasioj virti, nes netik kad agronomai ir kunigai, bet ir karininkai mokino matomai kariškos agronomijos t.y. kaip šautuvus irk ulkosvaizius šerti ir milžti, kaip nupenėjus papiauti ir kaip kulkosvidieną valgyti. Normaliai žmogus skaitomas kulkosvaizdžio mėsa, o čia atvirksčiai. Mat pravadryių Lietuvoj viskas galima.

(Bus daugiau)

Kražių skerdynės Kaune

Birželio mėn. Pabaigoj įvykis Kaune charakterizuojamas panašiai kaip Muravjovo-Koriko suruostas skerdynės Kraujuose. Kauno skerdynės žiauresnės yra tuo, kad jas surengė ne kokio svieto atėjūnai, bet tautiškos vyriausybės bernai. Šių skerdynių užuomazga yra tokia:

Vienoje Kauno lentpiūvėje, kurios savininkas buvo Kamberis, įvyko tragedija. Tuo lentpiūvės darbininkas A. Karnauskas, 25 metų amžiaus, netekęs kantrybės dėl baisaus darbininkų išnaudojimo, vietoje nušovė lentpiūvės savininką Kamberį ir tuo pačiu ginklu pats save nušovė. Šitas įvykis sukrėtė visą Kauno visuomenę. Mat, ir darbo rūmai, kurie tautiškos valdžios pastatyti palaikė darbdavį, o ne darbininkus. Kuomet tie reikalavo žmoniško atlyginimo. Ir šitas įvykis su Karnausku skaudžiai paveikė be jokio skirtumo visus Kauno darbininkus. Sakau be jokio skirtumo dėl to, kad darbininkas Karnauskas, nušovęs darbdavį ir pats nusišovęs, nebuvo kairiųjų darbininkų atstovas, bet katalikiškų organizacijų žmogus. Bet kadangi jis krito už visus darbininkus, pareikšdamas protestą savo mirtimi, tai visi darbininkai ir pasiryžo atiduoti jam paskutinę pagarbą ir palydėti į kapus. Laidotuvėmis rūpinosi garsumo krikščionių šūlas dr. K. Ambrožaitis, o laidotuviuose dalyvavo visi Kauno darbininkai apie 15 - 20 tūkstančių žmonių.

Kuomet Karnausko lavonas buvo nešamas Laisvės al. ir lydimas milijoniškos darbininkų masės, nori visi laidotuvių dalyviai laikėsi rami, tuo laiku pradėjo ant laidotuvių aisenos

daryti puolimą policija. Policija, mat, nenorėjo leisti per Laisvės al., o laidotuviškai nebeborėjo grįžti atgal ir aplinkinėmis gatvėmis eiti į kapus, tad ir įvyko, ko darbininkai visai nesitikėjo. Pasipylė ugnis. Policijoje pradėjo šaudyti tiesiog į žmones. Laidotuvių dalyviai vieni krito sužaloti, kiti užmušti, o drasesnieji omė gintis nuo žvėriškos smetoninės policijos. Policija pavartojo visus savo ginklus, o darbininkai kas plytomis, kas akmenimis, lazdomis tvėjo policijai kailį.

Baisus pasidarė vaizdas. Šūviai, ašarinės bombos, plytos, didelis sumišimas minioje ir sužaistųjų vaijojimas. Sakoma, kad ir keliolika policininkų nukentėjo. Bet vis dėlto darbininkai laimėjo, jie nuėjo Laisvės al. iki kapų ir ten suruošė tikrą demonstraciją prieš žiauriąją valdžią. Ant kapinių buvo daug kalbėtojų, kurie pasakė drąsiai laisvą žodį prieš Lietuvos smurtininkus.

Ant kapinių visi darbininkai be skirtumo sutarė paskelbti vienos dienos streiką, kaip protestą žiauriam būbelių smurtui. Prsidėjo masiniai areštai. Esą suareštuota keli šimtai Kauno žmonių, ypač socialdemokratų, kurie kaltinami, kad jie suorganizavę generalinį darbininkų streiką.

Kai kas pranašauja, kad tos darbininkų demonstracijos yra pirmosios krogždės prieš visuotiną Lietuvos žmonių sukilimą už savo teises. Esą darbininkai susitarę su ūkininkais nutrenks tautišką valdžią, kuri jau devyni metai kaip engia Lietuvą.

Ar tai įvyks, ar ne, mes, žinoma, negalime tvirtinti.

DR. ŠLIUPAS APIE LIETUVĄ

Dr. Šliupas jau baigė savo kelionę po Amerikos J. V. leituvių kolonijas. Gražiai jis buvo sutiktas ir priimtas, daug jam prakalbų suruošta, kuriose skaitlingai dalyvavo lietuviai. Mat, nors Dr. Šliupas yra didelis patriotas, kuriam lygaus šiandienai Lietuvoje nėra, šiandienai tautininkai patriotizmu nei agunos grūtu negali prisilygti prie Šliupo, bet jis apie viską teisingai kalba, iškelia visas Lietuvos negeroves. Dėlto teisybės žodžio kiekvienas nori išgirsti ir kur tik atsilankydavo Dr. Šliupas, ten būgdavo žmonės išgirsti jo kalbos.

Dr. Šliupas yra idealistas. Visą

savo gyvenimą jis dirbo ir tebedirba Lietuvai nesiekdamas garbės bei pinigų, bet iš tyros meilės savo Tėvynei Lietuvai.

Dr. Šliupas jau rengiasi grįžti Lietuvon, bet besiruodamas kelionėn, dar jis vis kalba Amerikos lietuviams dalyvaujant su jais mintimis, guodžiasi apie Lietuvos vargus ir pasakoja jiems kaip Lietuva galėtų išbristi iš dabartinio skurdo, iš dvasinės vergijos.

Štai keletas Dr. Juozo Šliupo minčių išdėstytų jo prakalboje Bostono mieste.

„Broliai ir sesutės! Atvykau pas jus pasidalinti mintimis ir pasitari

apie bendrus mūsų visuomenės reikalus. Pasaulis šiandien serga. Serga ne tiek kūniškai, kiek dvasiškai. Visur įsivyravo machiavelizmas, apgaulė. Italijos fašizmas užpuolė Etiopiją, Vokietijos hitlerizmas kupoja politiniams savo oponentams galvas, degina mokslininkų knygas ir net miegančius loyose žmones skerdžia.

„Lietuvoj irgi daug negerovės. Tiesa, nekuriams žvilgsniais Lietuva jau pažengė pirmyn. Pagerintas susisiekimas, pakeltas žemės ūkis, įvestas privalomas vaikų mokymas, pastatyta daugiau mokyklų ir net universitetas. Bet iš kitos pusės žmonės neturi laisvės, negali susirinkti savo reikalų bendrai apsvarstyti ir negali savo nuomonių viešai pareikšti. Spauda suvaržyta, negali rašyti, ką ji nori. Įstatymas reikalauja, kad redaktoriai būtų aukšto mokslo žmonės, bet cenzoriai ir kontrolieriai, kurie redaktorių kontroliuoja, gali būti, pagal dabartinį spaudos įstatymą, bemoksliai!

Kunigai turi didžiausias privilegijas ir tiesiog slopina laisvę minti. Jeigu laisvas žmogus numiršta, jo lavono neleidžia į kapines. Visa tai

taf daroma tuo tikslu, kad priverstus visus būti klebono tarnais.

„Būtinai reikalinga civilinė metrikacija, bet valdžia jos neveda, kad nepakenkus kunigų biznui. Todėl daug jaunų žmonių gyvena visai be šlybų, niekur neįsiregistruoja ir jų vaikai taip pat niekur neregistruojami. Šiandien tokių yra Lietuvoje tūkstančiai. Tokia padėtis negali Lietuvos valstybei į gera išeiti.

„Kuomet kunigams ir bažnyčioms skiriamos didelės pinigų sumos, tai sveikatingumo reikalai aploisti. Lietuvoje daug yra džiovininkų, daug vėzių sergančių, bet jiems gydyti tinkamų įstaigų nėra. Lytiškos liuos taipgi baisiai eda lietuvių tautą. Vienam tik šventam Kaune yra apie 10.000 sifilitikų, nes prostitucija yra legalizuotas biznis ir plačiai praktikuojama.

Tai taip kalba Dr. Šliupas. Bet jo teisingi žodžiai neranda atgarsio sukajeristintoj Lietuvoj. Lietuva užsmaugs dvasinę vergiją, džiova, vėžys ir sifilis. Baisu, bet ką padaryti, kad Lietuva turi tik vieną Šliupą.

Klaipėdos Miesto Praeitis

Šiandien Klaipėdos kraštas, tai tik trys šiaupus Nemuno esantieji Klaipėdos, Pagėgių ir Šilutės apskrėčiai. Tačiau lietuvių gyvenamosios vietos traukia daug toliau anapus Nemuno į vakarus, dabar Rytprūsiais vadinamus. Kad ten lietuvių ir jiems artimų giminaičių kursų bei prūsų gyvenata, visiems aiškiausiai rodo gausia išlikę vietų vardai ir istorijos mokslas. Nors tų kraštų lietuviškumui įrodyti yra pakankamai medžiagos, bet vokietininkai, kaip tik įmąnydami, stengiasi įrodyti, kad ne visados lietuviai ten gyvonę ir kad jie esą atėjūnai. Žinoma visa tai vokietininkai daro tam, kad sumažintų lietuvių teises į Klaipėdos kraštą.

Jau nuo tryliktojo amžiaus pradžios omė vertis vokiečiai į rytus. Senajai Lietuvos valstybei besikūriant, vokiečiai jau buvo įsitvirtinę Pabaltvyje. 1202 metais vyskupas Albertas iš Bremono miesto įkūrė Rygą, dabartinę Latvijos sostinę. Maždaug tuo pačiu laiku vokiečiai omė skverbtis ir į prūsų žemes. Prūsai buvo lietuviams gimininga tauta. Nors jų kalba ir skyrėsi nuo lietuviškosios, tačiau jie, kaip ir aukštaičiai bei kursiai lengvai susikalbėdavo su zemačiais.

Kovai su prūsais ir zemačiais, vokiečiai kryžiuočiai 1252 metais Užutėkio žiotyse įkūrė Mamelburgo pilį, o ties Nemunu pastatė Goerenburgo pilį (dabartinis Jurbarkas). Ir prsidėjo smarkios vokiečių kovos su

prūsais. Jos tęsėsi keletą amžių Prūsus vokiečiai pavergė. Tačiau zemačius pavergti jie jokių būdu neįstengė. Išnaikintųjų prūsų žemėse išliko daug zemačių. Jie buvo labai atsparūs ir gajūs. Jų neįstengė visiškai išnaikinti žiuri vokiečių nutautėjime politika. Šiandien daug lietuviškų kalbančių randama ne tik atvaduotame Klaipėdos krašte, bet ir anapus Nemuno - Mažojoje Lietuvoje (Tilžės, Ragainės, Stalpdienų ir kituose apskrėčiuose).

Toji kryžiuočių vokiečių 1252 metais pastatyta Mamelburgo pilis yra ne kas kita, kaip šiandieninis Klaipėdos miestas. Daug kartų tą pilį, kariaudami su kryžiuočiais, buvo išgriovę zemačiai, tačiau pilis buvo atstatoma. Sakoma, kad pirmoji Klaipėdos pilis buvusi pastatyta Smeltėje (iškilus, kuris skiria Baltijos jūrą nuo Kuršmario, kitaip sakant, garšiosios Neringos pradžią). Tik po 1410 metų garsaus žalgirio mūšio, kai Vytautas galutinai sutriuškino kryžiuočių galybę ir juos ilgiems metams paliko ramybėje, tada kryžiuočiai Klaipėdos pilį atstatė, pertvarkė ir pradėjo kurti dabartinį Klaipėdos miestą. Klaipėdos miestas dabar tapo vieninteliu Lietuvos uostu. Šiuo metu Klaipėda turi apie 45.000 gyventojų, turi dvi aukštąsias mokyklas, kelias gimnazijas ir kitas švietimo bei autonomines valdžios įstaigas.

J. BALTUŠIS

Aš jau ne piemenė

Galstanti vasaros saulė kryo pavakarėn. Oras, dar nespėjęs atvėsti, tebealsavo dusinamu vidurdienio karščiu. Zolės ir vasarojus, suglebę ir apdulkę, linko žemyn ir leipo, nesulaukdami gaivančios nakties rasos. Laukuose rugiapūtė.

Džiarr-džiagt, džiarr-džiakt! — dusliai džiarksėjo lenktakotės dalgės. Piovėjai, plačiai atpotomis krūtinėmis ir pilipusiais prie nugaros marškiniais, nuilsusiai lingavo į vieną pusę, palikdami paskui savo pasiurpusias ražienas ir surištus pėdus. Retkarčiais, kuris sustodavo, nubraukęs rankove prakaitą papustydavo dalgę ir vėl pradėdavo ta patį džiarr-džiakt, džiarr-džiakt! Moterys, atmetusios užpakalin skepetas, rišo pėdus, statė gubas ir rankiojo nubrutusias varpas. Paauge vaikigaliai nešiojo surištus pėtus į gubavietę ir prižiūrėjo, kad dirbančioms nepritrūktų vandens atsigerti. Aplinkui nesigirdėjo nei juoko, nei

šūkavimų. Visi darbo tylūs ir taip pasinrę darban, jog atrodė, kad visuose laukuose ir visame sviete nieko daugiau nėra, kaip tik rugiai. Rugiai ir gubos, o gubose būsima duona.

Bertašių pabarėj kirto keturiuose. Ilgšas, sukaitęs pakuliniuose marškinuose, bernas atokiai nuo kitų rėžė pirmąjį barą. Paskui jį skubfai sekė padieniai samdytas pivėjas. Pridurmiui pivėjojo, nervingai tresėdamas ir stengdamasis neatsilikti, su dalge pats Bertašius. O paskui jį, gerokai atsilikusi, pūkstė šeimininkė. Toli nuo visų, beveik baro gale, plūsdama rišo pėdus pusmergė.

šeimininkė paliovė kirtusi, prisidengė ranka akis ir žiūrėjo susiraukusi į atsilikusiąją pusmergę.

— Aneliu-ū-ū! suskambėjo jos balsas per visą barą, — paskubėk-ėk!

Anelėi prakaitas pylėsi per vi us sąnarius. Stori, pastyrę marškiniui brūžavo visą kūną. Ištrintos pažastys

beprotiškai perstėjo. Murzinas prakaitas varvėjo visur: per kaklą, per pečius ir krūtinę, ir degino lyg verdantis rasalas.

— Aš, gaspadinė, tuojau, tuoj. — atsiliopė ji, šeimininkės balsan atsitiesusi, ir vėl puolė risti. Strėnas nudiegė aštrūs diegliai. Ji suvaitojo pro dantis ir pažaliavusiomis iš skausmo akimis pažvelgė į saulę.

— Kad nors kartą nusileistų — mastė ji — kad nors kartą ateitų varkaras!

Tačiau saulė kabojo danguje, tartum prikaltą, ir Anelėi pasirodė, kad ji kepins ir kepins, o vakaras niekad neateis. Nualsinta ir nusiminusi apsidairė Anelė aplinkui. Kur tik ji žvelgė, visur matė pėdus. Pėdų begalės. Jie gulėjo pupsodami savo žolėtais drūtgaliais ir geltonomis, pribrendusiomis varpomis, kurios svariai tysojo, lyg duonos abysalės. Ją baugino tie drūtgaliai: apjuosus gryžte ji vos valiojo juos pakelti. Ir jų buvo čia tiek daug, jog plūstanti Anelė atrodė lyg pelė, panorėjusi perplaukti ežerą.

Danguje užkydo pora debesūkščių. Saulė palengvėle ridenosi žemyn. Pūkstelėjo lengvutis vėjelukas. Su-

bimbė keletas karkvabalių. Čirkstelėjo pralėkdamas paukštis. Kažkuris dirbančių pasakė keletą žodžių, kiti nusi juokė. Pabarėse smarkiau sudžiarkėjo dalgės.

— Aneliu-ū-ū! — vėl pasigirdo Bertašienės balsas. — Paskubė-ėk, anksčiau namo pareisim!

Nei Anelėi berūpejo namai, nei ji besirūpino paskubėti. Strėnos dilgėjo, lyg lazda peršertos, galva svaičio, išdžiūvus gomurys perstėjo. Prakaitas taip užvarvėjo akis, kad ji beveik apako. Ji plūėjo apdujusi, nieko aplink nematydama, lyg kaituliu sergantį avis, ir puldinėdama nuo pėdo prie pėdo kartojė:

— Viešpatie, susimlik, viešpatie susimlik!...

Bepuodama ji užėjo du pėdus, sudėtus kryžmai ir jų paunksmėje stovintį asotį. Asotyje buvo kiek dulkmis apkritusio vandens ir plaukojo keletas permirkusių plutgalių. Anelė stvėrė jį, ir dradėjo godžiai gerti. Šaltokas vanduo suskaudino gomurį ir gaivino užtirpusias strėnas. Išgėrus jį, pastatė asotį atgal ir, kiek atsigavėlėjusi, nuplušojo toliau. Tuo tarpu prisijartino šeimininkė. (D. d.)

Kas «Aido» neskaityto, gyvena tamsybėj!

Siūvykla Lietuva

v
Kazio Žebrausko

Siūvami rūbai pagal naujausios mados, didelis medžiagų pasirinkimas darbas atliekamas pigiai ir gerai. Savo tautiečiams darome didelę nuolaidą. Kainos nuo 80 — iki 150\$000 už padirbimą.

Rua General Osorio, 161

Skaitydamas

Aidą
Žinosi
Viską

Kadernetos

Jau reikia išsimti kadernetos, kaip — "Carteira de Identidade", "Carteira Profissional", kreipkitės į šio laikraščio redakciją. Be to, rašome prašymus, darome vertimus ir kitokius reikalingus dokumentus paruošiamo greitai ir daug pigiau negu kitur.

Rua da Mooca, 424 S. Paulo.

Visi skaityto vienintėlių darbo žmonių laikraštį „L. Aidą Br.“ Nelik ir Tamsta be šio laikraščio.

Siūvykla

A. BAGDONO

RUA da MOOCA, 534 b

Priima vyriškių

rūbų užsakymus ir atlieka darba pagal naujausias madas iš vietinės, ir užsieninės medžiagos. Darbas garantuotas ir skubus. Kainos prieinamos. [Užsisakę rūbus Bagdono siūvykloje, tikrai būsite patenkinti.]

HOTEL DAVID

Rua Conceição N. 97

PRIE LUZ ST. — TELEF.: 4-0410

Kambarys vedusiems	—	nuo 6\$	iki 10\$000
Kambarys pavieniems	—	4\$	5\$000
Lova pavieniems	—	2\$	3\$000
Pietūs po	—	—	1\$800
Sortidos po	—	—	\$800
Bifai po	—	—	1\$000
Bifas su kiaušiniu	—	—	3\$000
Bifas su cibuliais	—	—	1\$500

Įvairūs Sandvičiai — Kava ekspreso. Geriausi Baro gaminiai. Virtuvė pirmos klasės, prižiūrima paties savininko.

FRANCISCO FERNANDES TOMÉ

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidurinių Ligų specialistas

BENDRA KLINIKA VAIKAMS IR SUAUGUSIEMS

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonis priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.
Rua da Graça 69. Tel. 5-1451. São Paulo

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvoje Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis

ADRESAS Rua Jose Paulino, 109. Tel. — 56307

(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

Priubuvėja

(Akuserè)

Marietta Passerini

Akuserija ir vaistai, po oda (injeccoes)

Rua Silva Pinto, 259, Tel. 5-3584 :- S. Paulo — Bom Retiro

SIUVYKLA

ESTAN

Siūvykla Estan — tai vienintelė, kuri dirba už priemamiausias kainas ir atsako už darba. Ten pat randasi didelis patogumas tiems, kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siūvykloje Estan randasi didelis pasirinkimas puikaus išdirbinio ir moderniškiausių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rūbams ypač paltams ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79 a, Prieš Luz stoti.

Pardavimui Namas

Villa Zelinoj, av. Zelina, 3 parduodamas gerai įrengtas namas iš 2 kambarių, virtuvės, terasos ir varandos. Namas ir žemės sklypas išmokėti. Dėl sąlygų teirautis vietoje kas dieną nuo 6 val. vak. o sekmadi. kiekvienu laiku.

Instituto Šimonis

Moterų Šallonas

Plaukų kirpimas, garbiniavimas, masažai, manikiuras ir plaukų dažymas. Permanente nuo 15\$. Darbas atliekamas gerų specialistų sąžiningai ir pigiomis kainomis. Poniais ir panelės, palaikydamos savo grožį, kreipkitės tik į Povilo Šimonio Institutą, rua das Palmeiras, 215 (Largo das Perdizes) Tel. 5-4511.

Rio de Janeiro lietuviams

Rio de Janeiro lietuviams gali nusipirkti laikraštį "AIDAS" pavieniais numeriais ir užsiprenumeruoti restorane — kavinėje "Vilnius", rua de Catumbj, 4 ir rua Bella, 106.

-- Rio de Janeiro.

Darbo žmonės Kiekvienas iš jų gali, einant savo paprasta dienos darbą, užsidirbti dvigubai ir daugiau bendradaraujant su Finansu ir statybos Kooperacija. Šiuo sąžiningu darbu kiekvienas gali patarnauti sau ir savo artimam. Kreiptis: Rua Benjamin Constant, 7-A. 3 aukš. sal. 19/20.

Kas nori įsigyti istorinio Grūdo susirinkimo fotografiją, iš liepos 5 d., gali kiekvienas susirinkimo dalyvis nusipirkti pas fotografa "Bernardo", rua São Caetano 111.

LABORATORIJA
MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS
 (Nugarakaulio smegenų skruja šlapimo ir išmatų)
 Tikras ir geras.
Dr. M. KANDIA R. A. KOGANO
 Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.
 Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo
 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai
 ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINĖ
"José Paulino"
 RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
 (BOM RETIRO)
 Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perrysimo medžiaga
 pigiausiomis kainomis.
 Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
 Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v

Dr. B. K. Chipiakoff
 (Maskvos universiteto)
 su didele praktika Europoj ir Brazilijoje.
Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, šlapimo ir
 išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak.
 Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.
 Konsultorija ir gyvenamoji vieta
 Rua Ypiranga, 193, app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS
A. JAZARA SNEGE
 (Maskvos gydytojas 1914 m.)
 Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas
 Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
 Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Bos
 Vista ir 25 de Março).
 Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Dr. S. Meitin
 Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų
Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų
specialistas. Gonoreja - Sifilis.
 Gydymas kalnų saule.
 Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.
 Susikalbama lietuviškai.
 Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas.
 Tel. 4-1705.

Vaistinė Passerini
 Provizoriaus
Carlos Passerini
Leidžiame adatas. Kainos pigios. Patar-
naujame ir nakti.
 Rua Dr. Silva Pinto, 263 (Bom Retiro)
 Telefone 5-3584, S. PAULO

Pirmoji Lietuviška
Spaustuvė

Atlieka visokius spaudos darbus
 įvairiomis kalbomis.

Rua da Moóca, 424
São Paulo.

PRISIEKUSIS VERTEJAS
MIGUEL OCOUGNE
 Rua 15 de Novembro, 32 sobrelaja Tel. 2-6393
 S. PAULO
 Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip
 antai: chemadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus
 dokumentus.
KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN
ADVOKATAS
 (Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)
 Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas
 ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai
 reikalai.
 Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas
 Telef. 2-1629
 Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak.
KALBA LIETUVIŠKAI

Daktaras A. M. Kandia
 Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 r. ir nuo 3-9 v.
 Analizė ligoniams nemokama
 Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas.
 Tel. 4-0218.
 Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Dr. Brisolla
ADVOKATAS
 Veda Civilines, Prekybines, Kriminalines ir kitokias
 bylas. Atstovauja teismuose ir kitose valdžios įstaigose.
 Suteikia įvairius juridinius patarimus. Raštinė: Rua
 Boa Vista, 18, 2 aukštas, salė - 25. Telefonai:
 2-6639 ir 5-2091

D-ras Povilas Licciardi
 Santa Casa gydytojas -- operatorius
Medicina ir chirurgija suaugusiems ir vaikams
 Moderniškas gydymas reumatizmo, kojų ir vidurių
 ligų Gydoma be operacijų.
SPECIALYBĖ: MOTERŲ LIGOS
 Taip pat sifilis ir venerinės ligos. Priėmimo valandos
 nuo 11 iki 12 ir nuo 14 iki 20 v. Vykstas pašauktas į namus
 kiekvienu momentu. **DIENA ir NAKTI.**
Priėmimo vieta: rua Silva Pinto, 444
 (Bom Retire) Telef. 5-4175. - São Paulo.

Už skelbimus
 cija neima a
 komybės

DULR JUS IŠGARSINS
 Per Draugiją Užsienio Lietuv.
 Remti galite pasiskelbti viso
 pasaulio lietuvių spaudoje.
 Dėl sąlygų kreipkitės į **DULR**
 Nepriklausomybės Alkštė 3,
 KAUNAS, LITHUANIA

«Lietuvių Aidas Brazilijoje»
 metams kaštuoja 12\$. Pinigus
 siųsti įvertintam laiške adres
 «L. A. Br.» rua da
 Moóca, 424.

Laisvoji Mintis
 Laisvamųjų Eitinės Kultūros
 Draugijos Organas, mėnesi-
 nis žurnalas, kovoja su prie-
 tarais, prekyba dangumi, už
 šviesesnę, teisingesnę dabartį
 ir ateitį. Metinė prenumerata
 užsieny vienas doleris. Adres-
 as: Kaunas - Šančiai, Vy-
 tarto g. 52.
 Lithuania - Europa.

DANTU GYDYTOJAS
JOSÉ LEVKOVICH
 R. Silva Pinto 264 (ant. 46) B. Re
 Atsižvelgdamas į suukų laiką
 autorė sumažinti kainas už dan-
 tų gydymą ant pusės kainos, kaip
 antai: ištraukti dantį be skaus-
 mo 5\$000; plomba cidabro
 porceleno 8\$000;
 Kalbama lietuviškai, rusiškai
 ir lenkiškai.

Vokiečių fotografijų
 įstaiga
"BERNARDO"
 Įsteigta 1890 metais
 Atlieka įvairius darbus
 fotografijų srity. Specialybė
 papildinime, o taip pat su-
 dažais.
 Darbas greitas, sąžiniu-
 gas ir pigus. Vyksta į na-
 mus fotografijų reikalais.
 Daro iš fotografijų naujas.
Arthur Schmidt
 Rua São Caetano, 111
 (senas nr. 103) S. PAULO
 Telephone 4-5576

FOTOGRAFAS IS
KAUNO
GILUC
 savo menišku darbu da-
 ra moderniškas visokių rūšių fo-
 tografijas iš geriausios užsien-
 nės medžiagos papiginta kain-
 Be to, europiečiams daroma
 nuolaita.
 Adresas: Rua José Paulino, 118
 Bom Retiro.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Vėl triukšmas Mokos mokykloje

Buvo manyta ir tikėtasi, kad Mokos mokykla pergyvenusi «križiaus» laiką (protestus, streikus, boikotus ir tt.), jels į normalų gyvenimą. Tuo keliu buvo ir eita mokykla jau turėjo savo komitetą, niekas nebekėlė balso prieš naują mokytoją, vaikai vėl buvo pradėję lankyti pamokas ir ramybė jau buvo pradėjusi įsigyventi.

Bet nei iš šio, nei iš to, toji ramybė vėl tapo sudrumsta, tėvai vėl tapo išjudinti iš pradėjusios nusistovėti ramybės.

Mat, užpereitą ketvirtadienį, liep. 30 d. mok. S. Bakšys sušaukė nepaprastą Mokos tėvų susirinkimą rinkti naujai valdybai (komitetui). Susirinkimas buvo kviečiamas slapta, ne visi tėvai ir be to, jau išrinktasai tėvų komitetas visai buvo nekviestas. Kurie tėvai tik sužinojo apie susirinkimą, tie atėjo ir labai užsigavo, kad mokykloje vėl netvarka pradėta daryti. Nes toks Bakšio sušauktas slapta susirinkimas, užgavo tėvus, nes su jais nesiskaitoma ir su jų išrinktuojų k-tu, kuris net susirinkimam nepakviestas.

Atėję susirinkimam tėvai, Bakšio visai nepažindami, nes jis mokytojuja Bom Retiue, užklausė jo, kas jis toks esąs, kad jį mokykloje tvarką daro? Tėvai dar labiau užsigavo, kuomet jis pasisakė esąs mokyklų inspektorius. Susirinkusiųjų tarpe kilo subruzdimas ir necenzūruotos replikos Bakšio adresu. Tėvai pareikalavo rinkti prezidentą, bet Bakšys pasisakė, kad jis kaip garbės svečias ir inspektorius, pats vesiąs susirinkimą, susirinkimas esą gali išrinkti tik sekretorius. Be to, Bakšys dar vieną siurpryzą tėvams iškirto — «mes — sako, — esame valdininkai, gauname iš Lietuvos algas, tai jūs, tėvai, ir privalote mūsų klausyti».

To tik, žinoma, ir betruko. Salėje kilo liarmas ir triukšmas. «Jūs šaudote mūsų brolius Lietuvoje, jūs licituojate mūsų tėvų ūkius, jūs gaudami mūsų tėvų kruvino prakaito centus, norite ir čia mus pasikinkyti ir valdyti» — šaukė susirinkusieji.

Bet nežiūrint to viso, mokytojas su savo šalininkais (17 tėvų iš 70) išrinko naują komitetą.

Kas yra kaltas dėl keliamo mokyklose triukšmo, tresprenžis kieno kompetencijoj yra mokyklos. Bet ar šiaip ar taip, pradėjusi įsiviešpatauti ramybė nereikėjo ardyti.

Mokietis.

Areštuotas Malvinas, Kinas

«O Estado de S. Paulo» iš rugpjūčio 2 d. rašo: «Socialinės ir politikos tvarkos delegato dr. Tavares da Cunha parėdymu São Bernardo mieste, tapo areštuotas lietuvis Malvinas Kinas, 29 met. amž. kaip komunistų agitatorius, bendradarbis Brooklyn «Laisvės», «Darbininkų Žodžio», ir «Mūsų Žodžio». Policija jo kambaryje rado daug atsišaukimų, knygų ir kitokios komunistinės propagandos. Kinas jau 1932 metais buvo suimtas su kitais komunistais, bet vėliau paleistas. Dabar jis bus teisiamas ir iš Brazilijos ištremtas».

Iš «Mano pastabų»

«Lietuvis» rašo, kad lietuvių bažnyčia ant Vila Zelina, panėsi į belaisvių stovyklą, apleista, nesutvarkyta ir labai biaurų vaizdą duoda.

Dėl tos «belaisvių stovyklos» kaltas pats klebonas, nes jis ne tiek žiūri bažnyčios, kad jos vaizdą pakeisti, bet užsiėmęs su laikraščiu ir parapi-

jonų pinigų sudėtus ant bažnyčios, naudoja laikraščiu.

—oOo—

«Lietuvis» rašo, kad lietuvia lietuvius privalo palaikyti, kaip savo biznierių ir pramonininkus. «Šviesoje» į tai Sugintas atsiliepia visai kitaip, pareikšdamas, kad «šviesai» geriau reikalus turėti su kitais. Vadinasi, «šviesa» su lietuviais nenori turėti jokio reikalo. Tai kodėl ji ubagauja iš lietuvių pinigų?

—oOo—

Puisys pranešė «Šviesoje», kad jis pasitraukia iš visuomeninio darbo ir eina uždariauti, nes noris tapti milijonierium. Žmonės kalba, kad Puisys dabar dirba «Zvalgyboj» ir slapta selia kaikiuriuos asmenis. Gal tame darbe Puisiui ir pavyks milijonus sukrauti?

—oOo—

Per šalčiaus išleistuves mok. Bakšys savo kalboje pasmerkė tuos, kurie įdavinėja lietuvius policijai ir pabrėžė, kad lietuviai turi liautis dėdę savo tautiečius ir mesti šį biaurų parprotį — įdavinėti savo brolius.

Gi M. Šalčius savo kalboj šiuo klausimu taip pasakė: «Jeigu nenorite, kad jūs būtumėte įdavinėjami policijai, tai nerašykite savo laikraščiuose prieš kitus nieko blogo, tada niekas jūsų policijai neskųs».

Išėina taip, kad daromų mūsų kolonijoj klaidų iškelti per spaudą negalima, nes jei tik parašysi prieš kurį asmenį, kuris eina kraštvu keliu, tai jis gindamas save, turi moralę teise policijos pagalbos šauktis.

Jurgis iš Kanapių.

Dirbkime naudingą darbą

Mums, kaip išeiviams, vienintėlis mūsų būvio pagerinimas, tai susibūrimas į ekonomines ir pašalpines organizacijas. Tik per tokias organizacijas mes galime pakelti savo koloniją tinkamon aukštumon. Blogai daro tie, kurie palėpėse organizuojasi ir skleidžia čia priešvalstybinę propagandą, kuri jokios naudos mums išeiviams neatneš, o tik nuostolius. O tie nuostoliai yra labai aiškūs ne tik atskiriems individams, kurie tuo užsiima, bet ir visai kolonijai.

Tad siekdami patys sau gerbūvio, organizuokimės į ekonomines ir pašalpines organizacijas ir liaukimės dirbė tai, kas draudžiama.

P. Lietuvis

I DARBĄ LIETUVI

I darbą lietuviai visi stokim, Užbrėžtu taku eikim tvirtai. Lietuvis neturį pažinkim, Ir vienas kita gerbkim šventai.

Tik tikiu keliu eidami, Sutaiką mes rasim. Broliai, išeiviai, lietuviai, Gražiai tarp save sugyvensim!

Visoki mūsų barniai, Nieko mums nepadės. Jei tvarkos nedarysim, Ir paskutinis lietuvis nutautės. Brolis su broliu, Lietuvi draugauki. Sekančiais dienai, Vardą lietuvių pakelki.

Pas mūs to nėra, Vien tik liūdnumai. I kur tik pažvelgsi Dideli nesutikimai.

Tat i darbą visi stokim, Užbrėžta taka, sekim tvirtai. Kad baigtusi barniai, Ir taika užviešpatautų gražiai. J. B. Dirva.

Bom Retiro Mokykla

(Tęsa iš 31 nr.)

Visose pajamų kvitų knygutėse, išskiriant pašalpų iš Konsulato, kvitai išduoti be mokyklos antspaudo. Žymiai dalis kvitų be datos, atžymėjimų, kuriam reikalui pinigai paimti ir, žodžiu sumos nepakartotos ar atvirkščiai — žodžiu pažymėta, tad skaitmenimis nėra.

Buto nuomai apmokėti iš Konsulato gaunamoji pašalpa kiekvieną mėnesį kitokia ir toji pati suma kiekvieną kartą įmokėta Lietuvių Namų laikytojui. Buto nuoma mokėta šiomis mėnesinėmis sumomis — 150 milr., 250 milr. ir 350 milr. Neaišku, kodėl buvo tokie svyravimai. Juk nuomos mokesčiai, paprastai, pastovus būna.

Kadangi mokykla iš gaunamųjų pašalpų nuomą už patalpą pati mokėjo, tad mokesčiai už naudojimąsi mokyklos sale įvairioms viešoms pramogoms turėjo įplaukti į mokyklos kasą, tuo tarpu, kaip teko patirti, mokesčiai ejo Br. Liet. S-gos naudai. Sąjunga neprisiėdė prie mokyklos bet kurių reikalų, todėl neaišku, kuriuo būdu ji gavo teisę pasisavinti mokyklos pajamas.

Tikrinant kasos knygą, rasta debete 10 milr. daugiau, negu pateisinamuose dokumentuose.

Išlaidos: Pagal kasos knygą 1935 met. išlaidų padaryta 3742 milr. 600 rs. Išleista: buto nuomai — 2800 milr., švaros palaikymui — 540 milr., elektrai — 124\$800, trims vaikų pramogoms — 166\$400 ir įvairioms smulkios išlaidoms (kreidai, šluotoms, langam, raštinės reikalams ir tt.) — 111\$400, viso — 3742\$600.

Tikrinant pateisinamųjų dokumentų bylą rasta. Vaikų eglutės, ruoštos 1935 m. sausio mėn. 1 d. pagal apyskaitą Nr 1, pajamos ir išlaidos neperėjo per kasą, tik jos nuostolis įtrauktas į kasos kreditą. Apyskaita tėra su vienu mok. Edv. Pažeros parašu. Keletas sąskaitų pristatyta mok. Edv. Pažeros.

Sąskaita Nr 1 iš 1934 m. lapkričio mėn. 12 d. įtraukta į kasos knygą 1935 m.

Mokyklos vakaro, ruošto 1935 m. birželio mėn. 9 d., apyskaita Nr 2

Kur tik būsi, neužmirsk «Aido»

Jis parduodamas:

S. Paulo

Siotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retire: Vaistinė «José Paulino» — ruo José Paulino 109, Baužio krautuvėje — rua Aymorės ir kampas rua Carmo Cintro; Vila Anastazijoj: Kirilausko krautuvėje; V. Zelina: J. Vigelio krautuvėj — rua 3 N.º 4; Sant'Anna: Menkaičio krautuvėj — rua Voluntarios da Patria, 59; Mokoje — kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje, Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj.

Rio de Janeiro.

Prano Dutkaus restorane «Vilnius» — rua da Catumbi, 4; «Vilnius» s-gos centre — Praça Tiradentes 64 ir Petro Jonušio dirbtuvėje — rua Bella 106.

Santos.

S.P.R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam mors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuo pasirūpins. Aidas turi būti visur pardavinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampelio tenelieka, kur nebūtų Aido.

taip pat neperėjo per kasą, tik pelnas įtrauktas į kasos debetą. Truksta keturių sąskaitų, kurias pristatė pats Edv. Pažera. Vakaro pajamos 223\$400 nėra jokių dokumentų bei įrodymų, kad apyskaitoje pažymėta suma iš tikrųjų gauta toji pati. Kaip yra žinoma, vakaro bilietus pardavinėjo Edv. Pažera, be jokios kontrolės, apyskaitoje tėra tik jo vienas parašas, o iš patikimų šaltinių teko patirti, kad pajamos buvo žymiai didesnės, tad kur skirtumas dingo — nežinia. Rengiant vakarus butinas reikalas kviesti ir tėvų kom. į taiką.

Mokyklos eglutės ruoštos 1935 m. gruodžio mėn. 25 d., apyskaita sudaro išimtį, nes perėjo per kasą, tačiau pajamoms dokumentų sumoje 141\$ nėra, o išlaidoms sumoje 155\$400 tėra tik viena sąskaita, apmokėta orkestrui. Vpyskaita pasirašyta tik vieno mok. Edv. Pažeros. Dėl pajamų tikrumo yra abejonių.

Pateisinamuose dokumentuose nėra apmokėtam patalpų nuomos mokesčiui devynių mėnesių sąskaitų būtent:

(b.d.)

PAIEŠKOJIMAI

Vincas Kalinauskas paieškau brolio Petro Kalinausko. Jau du metai kaip apie jį jokios žinios neturiu. Kas apie jį žinote, kur jis randasi, malonėkite pranešti busiu labai dėkingas. Vincas Kalinauskas, Avenida Cruzeiro de Sul 40, São Paulo.

Aš Juozas Skurkevičius paieškau savo draugą Bronių Butkevičių, ilgą laiką dirbusį Cubatão — Santos ant gelžkelio linijos Mairink, jau metai laiko, apie jį jokios žinios neturiu. Kas apie jį žinote, ar jo paties, malonėkite pranešti šiuo adresu: Rua da Moóca, 424, arba rua dos Orlames, 72 — Villa Bella. Už tai ilksiu labai dėkingas.

Petras Spaičys ir jo žmona Jurgasė paieško Antaną Marcijoną, atvykęs Brazilijon 1927 m. 18 kovo. Išvyko ant darbų į Rio ir nuo to laiko negauname jokios žinios. Yra svarbus reikalas turintis pasidalinti. Kas žino kur jis randasi bei jo paties prašau atsišaukti šiuo adresu: P. Spaičys rua Newton Prado, 166, S. Paulo

Reikalingi Bendradarbiai dėl švaraus ir sąžiningo darbo Cooperacijos Statybos srityje. Mokama alga ir komisas. Bendras uždarbis gali siekti virš 1:000\$ į mėnesį, kuris priklauso vien nuo susiprptimo, gero noro ir gabumo. Kreiptis: Rua Benjamin Constant, 7-a. 3 aukš. salės 19/20.

PARSIDUODA namas iš dvejų kambarių ir virtuvės, žemė ir namas išmokėti popieriai, adirbti tabelijonę, dėl sąlygų kreiptis kiek viena laika.

rua França Carvalho, nr. 3. Alto da Moóca.

S. Paulo Elektrotechnikos Institutas

Mechanika — Elektromechanika — Statyba — Radfo ir Telegrafas. Pamokas vakarais dirbantims. Kursas išeinamas per 2 metus, Technikos kursas 5 met. Nuo 19 iki 22 val. Rua 11 de Agosto, 31 — 1. andar.